

Nr 399

Av herr **Stiernstedt m. fl.**, om *ändrade bestämmelser rörande virkesmätning.*

(Lika lydande med motion nr 303 i Första kammaren)

Nu gällande lag om virkesmätning tillkom år 1947 och åtföljdes av en Kungl. Maj:ts kungörelse med förordnande jämlikt nämnda lag om virkesmätning. Genom lagen och kungörelsen är det föreskrivet hur inmätning av virke skall ske när denna inmätning skall ligga till grund för bestämmande av vederlag för virke. Sålunda sägs i lagen att med mätning av virke förstås *dels* bestämmande genom räkning och mätning av virkets stycketal och dimensioner eller, där virket mätes i travat mått, av antalet och dimensionerna av de staplar, travar eller vältor vari virket upplagts (volymmätning), *dels ock* bedömande, huruvida och i vad mån virket är behäftat med fel samt vilken hänsyn därtill skall tagas, ävensom av virkets beskaffenhet i övrigt (kvalitetsmätning). Vidare finns föreskrift om hur det skall förfaras när en part anser sig ha anledning att framföra besvär över en mätningsförrättning i akt och mening att få rättelse genomförd.

Den huvudsakliga bakgrunden till virkesmätningslagens tillkomst var att man ville få fram ett skydd för säljarnas intressen att få en rättvis mätning utförd. Det angavs att köparnas representanter ofta utförde mätningen på sådant sätt att den innebar ett tillvaratagande av köparnas intressen i alltför hög grad. Vidare var det ett allmänt intresse att få fram enhetliga regler för virkesmätningen, varigenom objektiva jämförelser om virkespriser skulle bli lättare att genomföra och virkeshandeln därigenom skulle komma att vila på en mera stabil grund.

Skogsbruket har under senare år fått vidkännas avsevärda höjningar av kostnaderna för virkets utdrivning, vilket framkallat ett starkt behov av en rationalisering av detta arbete. Därvid har kunnat konstateras att strävandena att rationalisera driften i många fall hämmats av de åtgärder, som grundar sig på virkesmätningslagens och kungörelsens bestämmelser. Vidare har totala kostnaderna för virkesmätningen — som i många fall visat sig vara oroande höga — blivit mycket uppmärksammade när det gällt kravet på att minska drivningskostnaderna. Självva mätningsförfarandet kanske därvid inte varit så kostsamt även

om exempelvis för sågtimmer utdebiterad avgift vanligen uppgår till omkring 5 öre per f³ rundvirke. Betydande är emellertid alla de ökade kostnader, som orsakas av förberedande åtgärder med virkets uppläggning för att en kvalitetsmätning enligt föreskrifterna skall kunna utföras. Dessa »kringskostnader» har av sakkunniga beräknats till ytterligare 8—10 öre per f³ sågtimmer.

Dagens krav på rationalisering av skogsdriften syftar till att virket skall kunna transporteras så gott som utan avbrott från stubben i skogen till den industri, där virket skall förädlas. Uppehåll under detta transportled för korrekt uppläggning i och för inmätning innebär i många fall onödiga kostnader. Det förefaller då naturligt att om köpare och säljare vill klara upp sina mellanhavanden utan att därvid följa virkesmätningens bestämmelser så borde de få möjlighet därtill utan att behöva gå den omständliga vägen att söka dispens hos skogsstyrelsen. Denna har — som det visat sig — varit synnerligen restriktiv vid behandlingen av dispensansökningar.

Genom skogsägarnas organisationer och genom upplysning och utbildning är skogsägarna i dagens läge avsevärt bättre rustade än tidigare för att kunna tillvarataga sina rättsliga intressen vid mätningens utförande. Detta gör att det behov av rättsskydd, som utgjorde ett av motiven vid lagens tillkomst, nu till största delen torde ha bortfallit. Vidare kan med bestämdhet hävdas att säljarna med hjälp av sina organisationer är väl medvetna om beskaffenheten av det virke som utbjudes och dennas inverkan på prissättningen.

På grund av dessa förändrade förutsättningar torde det nu finnas anledning att revidera virkesmätningens lagen i syfte att underlätta den nödvändiga rationaliseringen i skogsbruket. Mätningförrättning bör huvudsakligen kunna utföras på sätt som parterna är överens om. Saknas särskild överenskommelse skall givetvis kvalitetsmätning utföras enligt de regler skogsstyrelsen utfärdar.

Vi åberopar det anförda och hemställer,
att riksdagen måtte besluta

- 1) en ändring av lagen om virkesmätning av den 20 juni 1947 så till vida att angivna föreskrifter i lagens § 1 om föreskrift att utföra kvalitetsmätning helt bortfaller och att sådan mätning skall utföras enligt skogsstyrelsens bestämmelser i de fall icke annat överenskommit mellan parterna,
- 2) att vissa andra paragrafer ändras så till vida att om köpare, säljare eller arbetstagare önskar få visst virkeparti kontrollerat genom auktoriserad mätning, skall

framställning härom ske till av skogsstyrelsen auktoriserad och av marknadsparterna bildad sammanslutning för mättningsfrågornas behandling.

Stockholm den 24 januari 1964

Lennart Stiernstedt

Erik Grebäck

Carl Eric Hedin

Erik Magnusson
i Tumhult

Per-Eric Ringaby